

Predseda — Chairman
prof. MVDr. Jozef BIREŠ, DrSc.
Štátna veterinárna a potravinová správa SR
Bratislava

Redakčná rada:
prof. MVDr. Jana Mojžišová, PhD.
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie
v Košiciach
MVDr. Ján Greguš
Pharmacopola, Žiar nad Hronom
MVDr. Jozef Pokorný
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov, Košice
MVDr. Ladislav Stodola
Komora veterinárnych lekárov SR, Bratislava
PhDr. Ľudmila Kundríková
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie
v Košiciach

Šéfredaktor:
prof. MVDr. Peter Juriš, CSc.

Technický redaktor — Technical editor
Dagmar Matejová

Jazyková úprava — Language correction
Dagmar Matejová

Grafická úprava, foto — Graphic design&photo
prof. MVDr. Peter Juriš, CSc.

Grafika, sadzba a tlač — Pre-press and print
Graphics Studio, s.r.o.,
Bernolákova 8, 040 01 Košice

Evidenčné číslo: EV 3763/09

Distribúcia — Distribution
Versus, s.r.o., Bratislava

Vydavateľ — Publisher
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice
IČO 00 493 546
V roku 2019 vychádza 2 x ročne.
www.ivvl.sk

Adresa redakcie — Editorial office address
Redakcia SVČ
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice
tel.: +421-55-7969150, +421-55-7969111
e-mail: svc@ivvl.sk

Objednávky predplatného a inzercie — Subscription and
advert orders
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice
tel.: +421-55-7969112, e-mail: ivvl@ivvl.sk

Slovenský veterinársky časopis vychádza
2x ročne, Cena jedného čísla: 11,20 EUR
Bankové spojenie: Štátna pokladnica Bratislava,
BÚ č.: 7000151337/8180
Jednotlivé čísla SVČ sú v predaji v Inštitúte
vzdelávania veterinárnych lekárov.

Slovak Veterinary Journal (2 issues a year)
is published by the Institute for Postgraduate
Education of Veterinary Surgeons,
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice.
Orders are accepted by the editorial office and
subscription should be sent to: Štátna pokladnica
Bratislava, Slovak Republic, account
No.: 7000151337/8180

Autori sú zodpovední za obsahovú a jazykovú stránku
príspevkov.

Nevyžiadané rukopisy, fotografie, diapozitívy a kresby
sa nevracajú.

© Akékoľvek reprodukovanie textových a obrazových
časťí je povolené len s písomným súhlasom šéfredakto-
ra alebo vydavateľa.

Dátum vydania: 31. júl 2019

Podávanie novinových zásielok povolené
Východoslovenským riaditeľstvom pošty Košice
pod č. VsRP – 2896/96 zo dňa 26.9.1996

EDITORIÁL

Vážené kolegyně , kolegovia,

po dlhšie trvajúcej pauze spôsobenej ekonomickými, technickými a organizačnými problémami redakcie, sa Vám dostáva do rúk prvé tohtoročné číslo Slovenského veterinárskeho časopisu. Hoci sme, či chceme alebo nechceme na konci dovolenkového obdobia, verím, že obsah čísla Vás mnohými odbornými poznatkami a informáciami zo života stavovských organizácií osloví. V tomto dvojčísli nájdete mnoho zaujímavých príspevkov, ako napríklad príspevok dlho pertraktovanej témy – EÚ o problematike rozdielneho zloženia produktov predávaných na spoločnom trhu. Určite Vás zaujmú príspevky z oblasti úradných kontrol potravín, vírusových infekcií alebo verejného zdravia. V čísle zároveň nájdete všetky významné informácie z odborného a spoločenského života organizácií, konferencií a životných jubileí súčasných a bývalých kolegov. Časopis vychádza v období, kedy na Slovensku sa od konca júla začal v trebišovskom regióne po prvýkrát na Slovensku písať príbeh afrického moru ošípaných u domácich ošípaných a diviakov. Všetky odborné aktivity organizácií Štátnej veterinárnej a potravinovej správy, Komory veterinárnych lekárov, Slovenskej poľníckej komory, chovateľov ošípaných a ďalších vládnych a mimovládnych organizácií sú zamerané na zvládnutie tohto zdravotne a ekonomicky dôležitého problému pre chov ošípaných a diviáciu zver. Slovenský veterinársky časopis bude aj v oblasti poskytovania najnovších informácií o vývoji afrického moru ošípaných na Slovensku určite dôležitým nástrojom. Pri čítaní časopisu Vám za redakciu SVČ prajem ešte príjemné dovolenkové chvíle.

Prof. MVDr. Jozef Bireš, DrSc.,
predseda redakčnej rady

- 6 PRVKY VYSOKEJ PROFESIONALITY, STAVOVSKÉJ ZODPOVEDNOSTI A KOMUNIKÁCIE DOMA A SO ZAHRANIČÍM BOLI KLÚČOVÝMI PRE ORGANIZÁCIE ŠVPS SR V ROKU 2018
- 8 EURÓPSKA ÚNIA A PROBLEMATIKA ROZDIELNEHO ZLOŽENIA PRODUKTOV PREDÁVANÝCH NA SPOLOČNOM TRHU
- 21 IMUNOLOGICKÉ INTERAKCIE PARAZIT - HOSTITEĽ PRI INFEKЦИИ *Trichinella spiralis*
- 33 PRED PÄŤDESIATIMI ROKMI VZNIKLA NA SLOVENSKU ŠTÁTNÁ VETERINÁRNA SPRÁVA
- 70 ENDOPARAZITÓZY TÚLAVÝCH PSOV UMIESTNENÝCH V ÚTULKOCH NA VÝCHODNOM SLOVENSKU
- 98 MVDr. JOZEF BEDNÁRIK – TAKMER ZABUDNUTÝ ŠÉF VETERINÁRSKEJ SLUŽBY

Indexované v EBSCO

Abstrakty vedeckých príspevkov v anglickom jazyku sú uvádzané v medzinárodnej databáze
Food Science and Technology Abstracts (FSTA).

Na obálke G. Kieselbach, Hlava koňa, 1918, olej, kartón, 49 x 37 cm, výrez

OBSAH

Úradná kontrola a bezpečnosť potravín, producent, spotrebiteľ

Prvky vysokej profesionality, stavovskej zodpovednosti a komunikácie doma a so zahraničím boli kľúčovými pre organizácie ŠVPS SR v roku 2018 (Bíreš, J.)	6
Európska únia a problematika rozdielneho zloženia produktov predávaných na spoločnom trhu (Konrádová, N., Rimárová, K.)	8
Antibiotiká v potravinách ako rizikový faktor (Lovayová, V., Nagyová, M.)	11
Horúčka dengue a chikungunya – vírusové infekcie prenášané vektormi (Kalinová, Z.)	13
Probiotické baktérie a ich imunomodulačná aktivita (Vargová, M., Dvorožňáková, E.)	17
Imunologické interakcie parazit – hostiteľ pri infekcii <i>Trichinella spiralis</i> (Vargová M., Dvorožňáková E.)	21
Kryptosporidióza u ľudí a zvierat (Bednárová, V., Petříková, K., Majlingová, S., Juriš, P.)	24

Informácie z úradnej veterinárnej praxe, potravinárskej a poľnohospodárskej legislatívy, Komory veterinárnych lekárov SR a UVLF v Košiciach

Štátna veterinárna a potravinová správa SR informuje	28
Pred päťdesiatimi rokmi vznikla na Slovensku Štátna veterinárna správa (Blecha, J.)	33
Recenzia „História postgraduálneho vzdelávania veterinárnych lekárov na Slovensku – 60. výročie Inštitútu vzdelávania veterinárnych lekárov (Bugarský, A.)	35
Slávnosť na Inštitúte vzdelávania veterinárnych lekárov (Blecha, J.)	37
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach informuje (Kundříková, E.)	44

Veterinárna starostlivosť, prevencia v prvovýrobe, nozologická problematika, životné prostredie

Surveillance cicavčích chlamydióz na Slovensku za rok 2018 (Kováčová D., Čisláková L.)	51
Vplyv probiotickej terapie na špecifickú protilátkovú odpoveď myši s experimentálnou trichinelózou (Dvorožňáková E., Vargová M., Hurníková Z., Lauková A.)	54
Proliferácia T a B lymfocytov <i>ex vivo</i> z myši modulovaných probiotickými kmeňmi a infekciou <i>Trichinella spiralis</i> (Dvorožňáková, E., Vargová, M., Lauková, A.)	58
Porovnanie účinku albendazolu a praziquantelu na redukciu infekcie a vybrané patofyziologické parametre v pečeni myši s modelovou infekciou <i>Mesocestoides vogae</i> (Mačák Kubašková, T., Reiterová, K., Hřčková, G.)	61
Nová možnosť liečby diabetes mellitus enkapsuláciou pankreatických ostrovčekov (Buzová, K., Radoňak, J., Harbulák, P., Brezina, J., Bosznayová, I., Petrášová, D.)	67
Endoparazitózy túlavých psov umiestnených v útulkoch na východnom Slovensku (Bystrianska, J., Papajová, I., Juhásová, D., Sasáková, N. Juriš, P.)	70

Informácie zo spoločenských akcií, kongresov, výstav a personálie

Konvalinka voňavá (<i>Convallaria majalis</i> L., Liliaceae):botanické a toxikologické minimum pre veterinárnu prax – 2. časť (Šimková, Z., Šimko, J., Šimko, Š.)	74
Mikrobióm a probiotiká (Lešník, F., Valenčáková - Agyagosová, A., Čonková - Skybová, G., Horňáková, L.)	79
Norok americký (<i>Neovison vison</i> Schreber, 1777) na Slovensku: biologické minimum (stav, dopad a kontrola) a spoločenský význam (Šimková, Z., Šimko, J., Šimko, Š.)	82
Účasť slovenských veterinárnych lekárov v SNP – historický pohľad pri jeho 75. výročí (Blecha, J.)	88
Nové publikácie v edícii <i>Historia medicinae veterinariae</i> v roku 2019	94
Jubilanti v 1. a 2. štvrtroku 2019	95
MVDr. Karahuta, riaditeľ RVPS Košice - okolie jubiluje (Pleva, J.)	96
Kto bol MVDr. Konštantín Rencz (Sobota, V., Balaščík, J.)	97
MVDr. Jozef Bednárik – takmer zabudnutý šéf veterinárskej služby (Gašpar, P.)	98
Pocta osobnosti jazdeckého športu (Blecha, J.)	100
In memoriam MVDr. Valter Nikola (1918–1973) (Balun, J.)	101
Smutná správa, je nás stále menej	101
Opäť smútok v našich srdciach	102
Z našich radov odišli	102

CONTENT

Official control and food safety, producer, consumer

Elements of high professionalism, professional responsibility and communication at home and abroad were the key for the SVFA SR organisations in 2018 (Bíreš, J.)	6
The European Union and the issue of the different composition of the products sold in the common market (Konrádyová, N., Rimárová, K.)	8
Antibiotics in food as a risk factor (Lovayová, V., Nagyová, M.)	11
Dengue and chikungunya fever - vector-borne viral infections (Kalinová, Z.)	13
Probiotic bacteria and their immunomodulatory activity (Vargová, M., Dvorožňáková, E.)	17
Immunological interactions of parasite - host in <i>Trichinella spiralis</i> infection (Vargová M., Dvorožňáková E.)	21
Cryptosporidiosis in humans and animals (Bednárová, V., Petriková, K., Majlingová, S., Juriš, P.)	24

Information from official veterinary practice, food and agricultural legislation, Chamber of veterinarians of SR and UVMPH in Košice

The Slovak Veterinary and Food Administration informs	28
Fifty years ago, the State Veterinary Administration was established in Slovakia (Blecha, J.)	33
Review „History of postgraduate education of veterinary surgeons in Slovakia - 60th anniversary of the Institute of veterinary education of veterinary surgeons in Košice (Bugarský, A.)	35
Ceremony at the Institute of veterinary education of veterinary surgeons (Blecha, J.)	37
University of veterinary medicine and pharmacy in Košice informs (Kundráková, L.)	44

Veterinary care, prevention in primary production, nosologic problem, environment

Surveillance of mammalian chlamydioses in Slovakia in 2018 (Kováčová D., Čisláková L.)	51
Effect of probiotic therapy on the specific antibody response of mice with experimental trichinosis (Dvorožňáková E., Vargová M., Hurníková Z., Lauková A.)	54
<i>Ex vivo</i> proliferation of T and B cells from mice modulated by probiotic strains and <i>Trichinella spiralis</i> infection (Dvorožňáková, E., Vargová, M., Lauková, A.)	58
Comparison of the effect of albendazole and praziquantel on reduction of infection and selected pathophysiological parameters in the liver on model infection with <i>Mesocestoides vogae</i> (Mačák Kubašková, T., Reiterová, K, Hřčková, G.)	61
New treatment options of diabetes mellitus using encapsulation of pancreatic islets (Buzová, K., Radoňák, J., Harbuľák, P., Brezina, J., Bosznayová, I., Petrášová, D.)	67
Endoparasitoses of stray dogs placed in shelters in the eastern Slovakia (Bystrianska, J., Papajová, I., Juhásová, D., Sasáková, N. Juriš, P.)	70

Information from social events, congresses, exhibitions and personal data

Lily-of-the-valley (<i>Convallaria majalis</i> L., Liliaceae): botanical and toxicological minimum for veterinary praxis - Part 2 (Šimková, Z., Šimko, J., Šimko, Š.)	74
Microbiome and probiotics (Lešník, F., Valenčáková - Agyagosová, A., Čonková - Skybová, G., Horňáková, L.)	79
The American mink (<i>Neovison vison</i> Schreber, 1777) in Slovakia: biological minimum (status, impact, and control) and social significance (Šimková, Z., Šimko, J., Šimko, Š.)	82
Participation of Slovak veterinarians in the Slovak National Uprising - a historical look at its 75th anniversary	88
New publications in the <i>Historia medicinae veterinariae</i> series in 2019	94
Jubilees in the 1 st and 2 nd quarter of 2019	95
MVDr. Karahuta, director of RVPS Košice - nearby jubilates (Pleva, J.)	96
Who was MVDr. Konstantín RENCZ (Sobota, V., Balaščák, J.)	97
MVDr. Jozef Bednárík - almost forgotten head of the veterinary service (Gašpar, P.)	98
Honour to the personality of the equestrian sports (Blecha, J.)	100
In memoriam MVDr. Valter Nikola (1918-1973) (Balun, J.)	101
Sad news, we are less and less	101
Again sadness in our hearts	102
The departed of our community	102